

Monitoring Public Affairs dla PLDCA

Wrzesień 2026

REGULACJE UNIJNE

Komisja Europejska uruchomiła postępowanie wobec Polski w związku z niepełnym wdrożeniem unijnych przepisów rynku energii. 25 września Komisja Europejska wszczęła postępowanie naruszeniowe wobec Polski oraz 17 innych państw członkowskich w związku z brakiem pełnej transpozycji przepisów dyrektywy (UE) 2024/1711 dotyczących reformy unijnego rynku energii elektrycznej. Chodzi o przepisy dotyczące swobodnego wyboru dostawcy energii oraz prawa do współdzielenia energii, które państwa członkowskie miały wdrożyć do 17 lipca 2026 r. Polska otrzymała wezwanie do usunięcia uchybienia i ma dwa miesiące na udzielenie odpowiedzi oraz uzupełnienie transpozycji. W przypadku braku satysfakcjonującej odpowiedzi Komisja może przejść do kolejnego etapu postępowania i wydać uzasadnioną opinię.

W tym samym pakiecie Komisja wszczęła wobec Polski także postępowanie dotyczące niepełnej transpozycji przekształconej dyrektywy (UE) 2024/1788 w sprawie rynku gazu ziemnego, gazów odnawialnych i wodoru. Termin jej wdrożenia upłynął 5 sierpnia 2026 r., spośród państw UE jedynie Włochy zgłosiły pełną transpozycję w wymaganym terminie. Dyrektywa tworzy m.in. ramy regulacyjne dla rozwoju infrastruktury wodorowej oraz zwiększania udziału gazów odnawialnych i niskoemisyjnych w europejskim systemie energetycznym.

Komisja przeznaczy 1 mld euro na dekarbonizację ciepła przemysłowego, dopuszczając wykorzystanie ciepła odpadowego z centrów danych. 24 września Komisja Europejska opublikowała ostateczne warunki drugiej ogólnoeuropejskiej aukcji Innovation Fund dotyczącej dekarbonizacji ciepła przemysłowego (IF26 Heat Auction). Budżet instrumentu wyniesie 1 mld euro, finansowanych z przychodów systemu EU ETS, a nabór ofert ma rozpocząć się na początku grudnia 2026 r. Wybrane projekty będą mogły otrzymywać przez maksymalnie pięć lat stałą premię powiązaną z osiągniętą redukcją bezpośrednich emisji CO₂.

Aukcja obejmuje trzy grupy technologii: elektryfikację produkcji ciepła przemysłowego, w tym pompy ciepła i magazyny ciepła, bezpośrednie wykorzystanie energii odnawialnej oraz, po raz pierwszy, innowacyjne technologie jądrowe. Wprowadzono osobny koszyk dla ciepła niskotemperaturowego w zakresie 80–100°C, z budżetem 100 mln euro, przeznaczony m.in. dla projektów wykorzystujących pompy ciepła o współczynniku COP powyżej 1,5. Kolejne 600 mln euro przeznaczono na projekty w zakresie 100–400°C, a 300 mln euro na temperatury powyżej 400°C.

Takie projekty mogą kwalifikować się do wsparcia, jeżeli uzyskane ciepło jest następnie wykorzystywane w procesach przemysłowych i spełnia wymagane parametry temperatury oraz mocy. Jednocześnie aukcja nie obejmuje produkcji ciepła przeznaczonego na ogrzewanie budynków ani sprzedaży do sieci ciepłowniczych, więc instrument nie finansuje typowego modelu przekazywania ciepła z centrum danych do miejskiej sieci ciepłowniczej.

Komisja Europejska przyjęła system oceny centrów danych i rozpoczęła konsultacje nad minimalnymi standardami efektywności. 21 września 2026 r. Komisja Europejska przyjęła rozporządzenie delegowane ustanawiające wspólny unijny system oceny centrów danych. System wykorzystuje dane już przekazywane przez operatorów do europejskiej bazy centrów danych i obejmuje m.in. wskaźniki efektywności wykorzystania energii (PUE) i wody (WUE), udział energii niskoemisyjnej oraz gotowość obiektów do ponownego wykorzystania ciepła odpadowego. Dla centrów danych objętych obowiązkiem sprawozdawczym elektroniczne oznakowanie będzie generowane automatycznie po zakończeniu okresu sprawozdawczego, bez wprowadzania odrębnego obowiązku przekazywania danych na potrzeby systemu ocen.

System ma służyć uporządkowaniu i porównywaniu danych dotyczących efektywności centrów danych działających w podobnych warunkach. Progi dla poszczególnych wskaźników zostały ustalone na podstawie informacji zebranych w pierwszym okresie sprawozdawczym oraz istniejących norm i regulacji. Komisja przewiduje możliwość ich późniejszej aktualizacji w miarę pojawiania się kolejnych danych oraz zmian technologicznych w sektorze. Oznakowanie ma być powiązane z już funkcjonującym unijnym systemem sprawozdawczym, tak aby wykorzystać istniejące obowiązki informacyjne zamiast tworzyć równoległy mechanizm raportowania.

Równolegle Komisja rozpoczęła 12-tygodniowe konsultacje publiczne dotyczące wprowadzenia minimalnych standardów efektywności dla centrów danych, które potrwają do 14 grudnia 2026 r. W przeciwieństwie do przyjętego systemu ocen, przyszłe przepisy mają ustanawiać minimalne wymagania, jakie centra danych będą musiały spełniać. Komisja analizuje możliwość objęcia nimi zarówno nowych, jak i istniejących obiektów oraz wykorzystania danych gromadzonych w ramach systemu sprawozdawczego i ocen do określenia odpowiednich progów.

Zakres konsultacji obejmuje m.in. zużycie energii, wpływ centrów danych na sieć elektroenergetyczną, emisje gazów cieplarnianych, zużycie wody oraz możliwości wykorzystania ciepła odpadowego. Komisja zbiera również opinie dotyczące sposobu różnicowania wymogów w zależności od rodzaju obiektu, jego wielkości i warunków funkcjonowania. Konsultacje mają posłużyć do przygotowania właściwego projektu legislacyjnego, którego przedstawienie zaplanowano na drugi kwartał 2027 r.

Rada UE rozpoczęła prace nad CADA. We wrześniu rozpoczęły się szczegółowe negocjacje państw członkowskich nad Cloud and AI Development Act (CADA) w Radzie UE. Prace prowadzone są w ramach **Grupy Roboczej ds. Telekomunikacji i Społeczeństwa Informacyjnego**, która obecnie omawia projekt CADA. Rada Unii Europejskiej na obecnym etapie prace koncentrują się przede wszystkim na części dotyczącej usług chmurowych. Część infrastrukturalna CADA, obejmująca rozwiązania bezpośrednio dotyczące rozwoju centrów danych, nie weszła jeszcze w zasadniczą fazę negocjacji.

Przewodnicząca Komisji Europejskiej, Ursula von der Leyen, zapowiada dalsze zwiększanie europejskich mocy obliczeniowych. W wystąpieniu State of the Union z 16 września przewodnicząca Komisji Europejskiej Ursula von der Leyen wskazała na potrzebę znaczącego zwiększenia własnych mocy obliczeniowych UE jako elementu wzmocnienia europejskiej niezależności technologicznej i bezpieczeństwa. Komisja ma przedstawić dalsze propozycje dotyczące rozbudowy infrastruktury obliczeniowej w sposób efektywny energetycznie oraz nowych mechanizmów wykorzystania kapitału publicznego i prywatnego do finansowania europejskich firm technologicznych.

Zapowiedź wpisuje się w rozwijany przez Komisję program AI Gigafactories, w ramach którego planowane jest utworzenie do siedmiu dużych ośrodków obliczeniowych przeznaczonych do trenowania i obsługi zaawansowanych modeli AI. Komisja uruchomiła w lipcu postępowanie dotyczące ich utworzenia, zakładając mobilizację ponad 30 mld euro inwestycji, w tym do 10 mld euro środków publicznych.

REGULACJE KRAJOWE

Rząd przyjął projekt ustawy przewidującej 4,8 mld zł wsparcia dla przemysłu energochłonnego. 29 września Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy wprowadzającej system wsparcia dla przedsiębiorstw energochłonnych w związku z wysokimi kosztami energii elektrycznej. Program ma obowiązywać w latach 2027–2030, a jego łączny budżet wyniesie 4,8 mld zł. Po zmianach wprowadzonych na końcowym etapie prac rządowych maksymalna intensywność pomocy może czasowo sięgnąć 70 proc. kosztów kwalifikowanego zużycia energii elektrycznej, wobec 50 proc. przewidzianych wcześniej, oparta na CISAF (Clean Industrial Deal State Aid Framework). Podwyższony poziom wsparcia wykorzystuje możliwości wynikające z tymczasowych unijnych ram pomocy państwa METSAF (Middle East Crisis Temporary State Aid Framework).

Wsparcie będzie powiązane z obowiązkiem inwestycyjnym. Beneficjenci mają przeznaczyć co najmniej 50 proc. ekwiwalentu otrzymanej pomocy na przedsięwzięcia związane m.in. z poprawą efektywności energetycznej, dekarbonizacją, rozwojem OZE, magazynowaniem energii lub zwiększaniem elastyczności poboru. Inwestycje będą mogły być realizowane bezpośrednio przez beneficjenta lub z udziałem podmiotów trzecich i co do zasady powinny zostać uruchomione w ciągu 48 miesięcy od przyznania pomocy. Mechanizm zakłada również, że cena energii elektrycznej po uwzględnieniu pomocy nie może spaść poniżej 50 EUR/MWh. Finansowanie programu ma być częściowo zapewnione poprzez czasowe podwyższenie CIT dla określonej grupy największych przedsiębiorstw prowadzących działalność w sektorach energetycznym i paliwowym, osiągających przychody powyżej 50 mln euro.

Ponad 1,5 mld zł na budowę Krajowego Centrum Przetwarzania Danych. 2 września Centrum Projektów Polska Cyfrowa zakończyło ocenę wniosku o dofinansowanie pierwszej fazy Krajowego Centrum Przetwarzania Danych (KCPD). Na realizację projektu przewidziano 1,558 mld zł, przy czym maksymalne dofinansowanie może objąć 100 proc. wydatków kwalifikowanych. Beneficjentem projektu jest NASK-PIB.

Projekt zakłada budowę trzech ustandaryzowanych centrów przetwarzania danych w różnych lokalizacjach, przeznaczonych na potrzeby systemów administracji publicznej. Ośrodki mają spełniać wymagania normy PN-EN 50600, wykorzystywać energię ze źródeł odnawialnych oraz być połączone pętlą światłowodową zapewniającą dwie niezależne drogi komunikacyjne pomiędzy centrami. Celem inwestycji jest zwiększenie ciągłości działania i cyberbezpieczeństwa systemów państwowych oraz ograniczenie ryzyka związanego z awariami i cyberatakami.

Centra danych i dostęp do energii w sejmowej dyskusji o rozwoju mocy obliczeniowych w Polsce. 16 września sejmowa Podkomisja stała do spraw sztucznej inteligencji i przejrzystości algorytmów odbyła posiedzenie poświęcone kierunkom i perspektywom rozwoju nowych technologii obliczeniowych. Informację przedstawili sekretarz stanu w Ministerstwie Cyfryzacji Dariusz Standerski oraz Krzysztof Szubert z Instytutu Łączności – PIB.

W trakcie dyskusji przedstawiciele Instytutu Łączności wskazywali, że rozwój sztucznej inteligencji wymaga równoległego zapewnienia odpowiedniej infrastruktury, obejmującej m.in. centra danych, procesory, sieci telekomunikacyjne i dostęp do energii. Omawiano także kwestie chłodzenia infrastruktury oraz dostępności zasobów niezbędnych do zwiększania krajowej mocy obliczeniowej.

Z perspektywy sektora centrów danych istotne jest przede wszystkim bezpośrednie powiązanie w dyskusji parlamentarnej rozwoju krajowych zdolności w zakresie AI z dostępnością odpowiedniej infrastruktury centrów danych i energii. Temat wpisuje się również w prowadzone przez Ministerstwo Cyfryzacji prace dotyczące rozwoju krajowych zasobów obliczeniowych i projektu polskiej gigafabryki AI.

Pamela Krzyrkowska została przewodniczącą Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji. 18 września Sejm powołał Pamelę Krzyrkowską na stanowisko przewodniczącej nowo utworzonej Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji. Za jej kandydaturę zagłosowało 271 posłów, 24 było przeciw, a 140 wstrzymało się od głosu. 24 września zgodę na powołanie wyraził Senat, kończąc procedurę obsadzenia stanowiska. Kadencja przewodniczącej trwa pięć lat.

Komisja została utworzona na podstawie przyjętej w lipcu ustawy o systemach sztucznej inteligencji i będzie elementem krajowego systemu nadzoru nad stosowaniem przepisów dotyczących AI. Pamela Krzyrkowska wcześniej kierowała Departamentem Badań i Innowacji w Ministerstwie Cyfryzacji oraz reprezentowała Polskę w unijnej Radzie ds. Sztucznej Inteligencji.